

บทนำ

จากเหตุการณ์เกิดอุทกภัยในลุ่มน้ำเจ้าพระยา ปี พ.ศ. 2554 ส่งผลกระทบรุนแรงต่อพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยารวมทั้งลุ่มน้ำใกล้เคียงเป็นวงกว้าง เนื่องจากอิทธิพลของพายุโซนร้อน ไหหมา นกเตน ให้ทางเนสาด นาลแก และร่องความกดอากาศต่ำกำลังแรงที่พัดผ่านภาคเหนือ 3 ช่วง เวลา ตั้งแต่ปลายเดือนมิถุนายนเป็นต้นมา จนกระทั่งถึงเดือนตุลาคม ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจำนวนมาก อันกล่าวได้ว่าเป็น “มหาอุทกภัย” ที่รุนแรงครั้งหนึ่งของประเทศไทย ถึงแม้ว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้บริหารจัดการภัยพิบัติครั้งนี้อย่างเต็มความสามารถ แต่ด้วยปริมาณฝนที่ตกหนักมากกว่าเกณฑ์ปกติถึง 39 เปอร์เซ็นต์ และ 22 เปอร์เซ็นต์ ในภาคเหนือและภาคกลางตามลำดับ การบริหารจัดการน้ำภายใต้เครื่องมือที่มีอยู่อย่างจำกัดจึงมีความยุ่งยากและสลับซับซ้อนกว่าที่เป็นมา

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับส ถานการณ์ อุทกภัยที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต จึงมีการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ในวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ.2554 ณ ห้องประชุม 500 ศูนย์วิศวกรรมชลประทาน กรมชลประทาน เพื่อศึกษาหาสาเหตุของอุทกภัย ตลอดจนทบทวนและประเมินผลการบริหารจัดการน้ำหลากลุ่มน้ำเจ้าพระยา ปี พ.ศ. 2554 เพื่อระดมความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการน้ำ กรมชลประทาน จำนวน 150 คน โดยทำการวิเคราะห์ถึงสาเหตุของอุทกภัย การบริหารจัดการน้ำ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการน้ำ ตลอดจนข้อเสนอแนะและมาตรการในการปรับปรุงการดำเนินการในสถานการณ์อุทกภัยในอนาคต

รายงานฉบับนี้ จึงทำการรวบรวมข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะและสรุปผลการ ประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าว สำหรับเป็นบทเรียนของการดำเนินการในสภาวะวิกฤต และใช้ปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์เกิดอุทกภัยที่รุนแรง เหมือนปี พ.ศ. 2554

สำนักอุทกวิทยาและบริหารน้ำ

27 ธันวาคม 2554